

Nro. 30.

A FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Pénteken Octobernek 11-ik napján,
1799-ik esztendőben.*

Béts.

R. sz. B. béli Gróf Erdödi Pálffy Leopold eö
Excellenziaja, Pyberspurnak, Plasensteinnak,
Thebenuck, &c. Örökös Ura, a' Stampfeni Ura-
dalomnak ura, Cs. K. Kamarás, Valóságos Tit-
kos Tanácsos, Poson Varmegyének Örökös Fő
Ispánya, Királyi Fő Ajtonn-álló, minekutánna 14
esztendőig Udvari Tanácsosságot, 1775-től fog-
va 1793-mig Csongrád Varmegyeyi Fő Ispánságot,
és végre 1777 től fogva Királyi Fő Ajtónn-álló-
ságot viselvén, magát három Monarkhák alatt
való hiveséges szolgálatja által, különösön érde-
mesitette volna, itt Bétsben a' folyó hónap' 4 di-

kénn életének 60-nadik esztendejében, ki múlt a' világból.

* * *

Ö Császári, és Királyi Felsége méltóztatott *Holzmeister Agoston* Urat, ö Felsége valóságos Udvari Tanácsossát, és ugyan ö Felsége Fami-liája tulajdon Jólzáginak Fő-Directorát a' Ma-gyar Ország Nemességel minden Taksa nélkül azon kegyes tekintetből kegyelmessen meg-aján-dékozni: mivel ö nem tsak a' maga', hanem leg-főképpen a' közönséges hasznot irányozván, *Au-стриában, Cseh, és Morva*, de főképpen Magyar Országban a' *Spanyol Juhok'* szaporittása, és gyapjúnak jobbittása által, már több ezerekre terjedett, és idővel több Milliomokra terjedhe-tendő hasznot szerzet, ezen feljül, erejéhez ké-pest, a' Status szükségzeit-is tehetösen segítette.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

* * *

Napnyugoti Gallitziából: —

Az *Orosz Nagy Hertzeg' Konstantin'* Hitvесе, Sept. 27-dikénn dél-után *Prága* felől jöven, és a' Magyar országi Palatinus Fő Hertzeg *Josef Pétersburg* felé menő utjában, ugyan azon estve, *Kraukau*ba érkeztenek. Más nap, az Udvari Commissáriustól Gr. *Trautmansdorff*tól és feleségétől, 's-más Udvarjaikhoz tartozóktól késértetve, a' *Wieliczka*i só-bányák' meg-nézésére mentenek a' Fő Vendégek, a' hól muzsika szóval fogadtat-tak, és a' bányáknak meg-járása után, az ott lévő Kastélyban ebédelni méltóztatnak. Estvére a' városba vizsza-térvén, a' játéknéző-helyenn meg-jelentek: és 29 dikben a' Fő Hertzeg, 30-dik-ban pedig a' Nagy-Hertzeg *Alfszony*, útjokat *Pétersburg* felé tovább folytatták.

Hadi Történetek,

Az Udvari Fő Hadi Cancellariától az Udvari Ujjságban ki-adatott, a' *Piemonti* és *Helvétziai* hadi történeteket illető tudósítások, mostanában enyiből állának: — „

(*Piemontból*) —

„Gen. *Melarnak* még a' mult hónap' 26-dikán és 27-dikén költ tudósításai szerént, az ellenség a' maga bágázsiájának és ispotályainak nagy részét, a' melyek addig *Fenestrellesnél* (*Pignerol* és *Susa* között a' *Piemonti* határ szélenn) tartattak, a' *Briançon* felé menő ország-útann, vizsza felé, így szintén a' *Genuai* vidékeken lévő ispotályait is *Nizza* felé, el-indítván, ez által megvalóságosolni láttatik az a' hir, hogy ő a' maga fő hadi szállását is, *Nizzába* szándékozna által tenni akarni. — University Library Cluj

„Mint hogy azonközben egy ellenséges sereg az *Aostai* völgyre (*Savoya* felől) bé nyomulván, az azon alól (*Turin* felé) fekvő *Bardó* erősségét körül vette; 's-mint hogy az ezen ellenséges seregnek ellenébe rendeltetve lévő F. M. Lieutenánt *Hadick'* serege, igen gyenge arra, hogy tsak magára valamely fontos következésű próbatételbe elegyedhetne: erre nézve a' Gen. *Bussy'* és *Bellegarde'* Brigadái, a' Fegyvertármester *Kray'* vezérlése alatt *Turin*onn keresztül a' *Dora* vize mejjékén fel-felé útnak indítottak, oly rendeléssel, hogy F. M. Lieutenánt *Hadikkal* egyesülvén, ezt az *Aosta'* völgyire bé-nyomult ellenséges sereget, támodják-meg, ötet *Aostáig* nyomják vizsza, az ellenséges bé-ütésektől azt az egész vidéket tisztítsák-meg, 's-az után, mikor ezen munkáikkal el-készültenek, a' táborhoz ismét térjenek vizsza, — „

(*Helvétziából*):

„Károly Fő Hertzeg jelenti Oktob. 2-dikán, hogy F. M. Lieutenant *Linken*, minekutánna Feldmarschall *Sawarow*tól bizonyos rendelések érkeztek volna hozzá, Sept. 24-dikénn a' *Rénus* jobb partján fekvő *Graubundiai* vidékekről útnak indulván, Sept. 26-dikának estvéjére, *Schwanden*hez (*Glaruson* feljül a' *Linth*' felső részéire) megérkezett. Utjában minden nap leg keményebben ellentálló ellenséges tsoportokra talált, és igen heves viaskodásokba kénytelenített vellek benyolodni, de a' melyekben a' miénk, az ő különös vitéz magok-viseletjeik által, mindenkör győzedelmesek voltak, az ellenségnek fok embereit megölték, és két ellenséges Batallonokat, a' melyek valami 1300 emberekből állottanak, minden Fő és Stáb tisztjeikkel, és 2 zászlókkal együtt, el-fogták.

„Károly ő Királyi Fő Hertzogségének más rendbéli tudósításai szerént, ugyantsak ezen Helvétziai bértzes vidékekenn, Gen. *Auffenberg* is elő nyomult Sept. 25-dikénn *Steeg* mellé: maga pedig Feldmarschall *Suwarow* ugyan ezen 25-dikében, már a' *St. Gotthard*' hegyénn által menvén, az *Uri* nevű *Canton* határjainn *Urseren* mellett állott.

„A' nevezett Feldmarschall azért indult-el még a' mult Sept. 11-dikénn *Asti*' és *Rivalta*' környékeikről *Olosz* országból *Helvétzia* felé, hogy ennek határjaira, *Monte-Calvónn* keresztül külömb-kölömb tsoportokban seregeit által hozván, a' mostan már el-kezdődve lévő hadi munkákat, a' körülállásokhoz alkalmaztatott módok szerént, a' Helvétziai vidékekenn tovább folytassa.

„Azt is-meg-irta ezen tudósításai között

Károly ö Királyi Fő Hertzegsége, hogy egy *Moguntziai* Választó Fejedelmi, és Cs. Királyi Székely Hufzárságból á ló, a' *Moguntziai* Választó Fejed lmi *Insurgens* lakosokhoz rendeltetve lévő Gen. B. *Szentkereszt* által ki küldetett tsoport, mitsoda halznos fordulást tett légyen a' mult hónap' 20-dikánn a' *Lahn*' mejjékeinn.

„*Niedernbresche* várossából t. i. *Staffelig* kergetven Hufzárjaink egy ellenséges tsoportot, és azt végre bé is érvén, 1 Kapitánt ér 15 embert elfogtak, a' többit nagy részint halva hagyták a' földönn. — „Az után *Hademárig* és *Montebauerig* nyomultak. Onnét *Schönau* nevezetű *Klastron*, és *Fejér-Torony* (*Weifferturm*) felé fordultak, 's keresztül mentek vizsgálódva a' *Rheingau* erdős hely alsó-részénn, melyből, *Rüdelshaim*nak hatottak ki. Ott a' *Frantziák* szembe szállottak vélek: de a' Magyar és *Mog* Hufzárók közzéjük ugratván, sokat le - vagdaltak közzülök, 's elfogtak 2 Tisztet, és 54 köz-embert. Már egész *Rheingauból* ki takarodott a' *Frantzia*ság, 's a' *Moguntziával* által ellenben fekvő *Kasteli* erősségbe vette magát.“

Frantzia Ország.

Gen. *Mack*, mind eddig hijába próbálta, még a' *Doktoroknak* az ő el egéllégtelenedéséről szóló bizonyosság levelek mellett is, a' maga, vagy tserében vagy parolára való el - botsáttatását. Semmi válofst nem vett a' *Hadi Ministertől*. Még mind *Dijon* városában tartatik.

A' *Bernadotte*' le - tétettetésének valóságos oka felöll mind ez ideig nem lehetett egészfzen egészfzen okossá a' mindennek végire járni szerető világ. Most már irnak valamit, de még ez is igen rövid és homályos arra, hogy a' világot

egészfzen böltsé tehesse. Ezt írják t. i: A' hadi Minifternak le-tétettetése, az officialis levelekben egészfzen annak tulajdonittatik, hogy azzal a' factzióval, a' mely a' mostani Directoriumnak mennél hamarább lehető meg-buktatására is, minden módokat és eszközöket el-probált, de tzeljät el nem érhette, ö is egyet-ertölög dolgozott légyen; a' melyről a' Directorium valami történet által bizonyságokat kapván kezébe, azért vette oly hirtelen ki a' *Bernadotte*' keziböl az ártható Minifteri hatalmat. — De hát melyik factzióval tartott *Bernadotte*, mert olyan factzió nem egy-vagyon, a' mely a' mostani Directoriumot fzerétné buktatni? Mitsoda történet az, a' mely a' Hadi-miniffter' factziójáról bizonyságokat szolgáltatott a' Directorium' kezébe? Mind ezekről a' kérdésekröl semmi felelet nem találtatik az Officialis és nem Officialis levelekben.

Elegyes Levelek,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Gen. *Dumonceau*, nem holt ugyan meg a' 19-dikben kapott vak-ütés miatt, hanem *Amsterdam*-ba vitette gyógyittatni magát,

Mi, fok levelekböl olvassuk *Genut*-nak a' mi-éink által lett el-foglaltatását: hanem officialis tudósítást még nem olvastunk felölle.

A' *Manheimi* tfillag-nézö toronyból egy ujj Üstökös-tsillagot láttak a' Nagy-medvében, a' mely is igen fényes, és sebess mozgásu.

A' mi a' *Helvétziai* határokat a' *Sveviai* Kerület-, *Voralbergia*- és *Graubundia*- felöll szorongató egyesült leregeknek Sept. 25-dikrtöl fogva való fekvéseiket illeti, erröl még niatsenek az egészfzet illetö tudósításaink.

Graubundia felől azt tanulhatjuk a' Fő Hadi Cancellaria' feljebb elő hozott tudósításából, hogy az *Orosz* országból ide a' hegyek közé fel-nyomúlt Gróf *Suwarow*' vezérlése alatt lévő *Orosz* seregek, *Auffenberg*' és *Linken* Generálisainkkal egyesülve, *Urserentől* fogva, az *Uri* és *Glarus* nevű Kantonoknak *Graubundiával* határos széleinn, egész *Glarus* várossa feléig terjeszkedvén-ki a' *Linth* vize felső részénn, ily módon egész bátorságba helyezették volt, enyiben, *Graubundiának* vidékeit, a' *Konstántzi-tó* felé nyomult *Massena*' tábora ellen. — Sőt a' mi több, *Massena* 25-dikben rontott keresztül *Uznachnál* *St. Gallen* felé; és egy *Feldkirchből* Sept. 26-dikán indult tudósítás szerent, Gen. *Jellachich* is ugyan azon 25-dikben reggel ütött *Müllehornnál* egy ellenséges tsoportra rá, 's-mingyár akkor *Miollisba* is bé-szállott. Már 'hát ekkor bizonyos tekintetben a' háta-megett állottanak a' miéink *Graubundia* felől az ellenség' egyik szárnyának; a' mely körülállásból lehetetlen nem soká fontos történeteket nem várunk.

Két *Kempteni* 27-dik *Septembri* levelekből olvassuk, hogy azon táborunknak hadi szállása, a' mely eddig Gen. *Hotze* által vezéreltetett, 28-dikban délben még meg-tartotta volt *St. Galleni* hadi szállását, ispotályait pedig *Fuessen* és *Stauf-fen* felé Felső Svéviába küldötte.

Schaufhausenből, Sept. 29-dikénn: — „Az olta, hogy a' *Frantziák Zürichbe* ismét bé-mentenek, semmi tudósítás nem jöhetvén onnét erre felé, azt sem tudhatjuk, hogy mitsoda feltételek alatt mentek-bé oda. — Ide feles számú *Orosz* sebeslek érkeztek-meg. — Tegnap egy hadi tanátsot tartottanak, *Rimskoy Korsakow*, *Nauendorf*, és *Kienmayer* Generálisok, és az olta ugy halljuk, hogy ismét elő-nyomuláshoz való készü-

leteket tévznek itten a' Császári *Orosz és Ausztriai* egyesült seregek. —

A' Felsőbb videkekről is ujjantoni elő-nyomulásokról tudosistattunk seregeinknek. *Lindauból* így irtak Sept. 29 dikénn estvéli 8 orakor:

„A' jövő éjjel ujjanton fel fog a' *Rénus* vízén az a' hid állittatni, a' mely tegnap reggel el-rontatott volt, és a' Gen. *Petrajch'* serege, melynek hadi szállása *Bregentzben* vagyon, sietve ismét kereftül fog menni a' *Rénuson*, és elő fog nyomulni, mivelhogy meg határozott tudósítások érkeztek hozzá az iránt, hogy Gen. *Jellaichich és Auffenberg* már öljize tsatolták légyen seregeiket *Suwarowval*, a' ki bé-nyomulni kezdett *Helvétziába*.

Lindauból, Sept. 30-dikánn: — „A' *Frantziák* a' 25-dikben el esett Gen. *Hotze'* holt teltét, egy *Dobos* által tegnapelott a' *Rénus'* mejjékénn a' Cs. Királyi felső posztoknak által küldötték, ki is tegnap *Bregentzben* rangjához illő katonai parádéval el-tüntetett.

Feldkirshből, Sept. 30-dikánn: — „Gen. *Jellaichich* tegnap este ide érkezvén, oly örvendétes hirt hozott, hogy innét még ma mindenek a' *Rénuson* kereftül előre fognának nyomulni. Az ő tábora nagy részt a' *Rénuson* túl fekszik. — Gen. *Linken* és *Auffenberg* *Glarusban* vagynak. *Hertzeg Württemberg* és *Orelli* Generálisaink, a' Brigadájokkal, ma dél után ide *Feldkirchbe* meg-érkeztek.

Lindauból, 1-ső Okt. — „Gen. *Nauendorf* itt fog kónap kereftül utazni; ő fogja a' *Graubundiai* Komendérozóságot által venni. A' *Frantziák* nem nyomultanak még *St. Gallennél* tovább,

's-pedig addig is nem nagy számmal. Minden oráon várattatik a' Császáriaknak *Feldkirch* és *Rhein* között való kereltül menetelek. *Suwarow* bizonyosan az Apro-Kántonokban áll, és táborának jobb szarnyát, *Linken*, *Auffenberg*, és *Jellach.ch* formálják. — *Kosztántzba* teguap bé-szállottanak volt a' Frantziak: hanem a' Császáriak által még az nap' estve ki-veretettek onnét. Az alsobb rélzekenn, *Schafhausennen* a' áll és fe-lyül, a' *Rénus* valóstja-el a' két ellenséges tábort egymástól."

Bukarest, 9-dik Sept. — „

Örömmel nyúlok Irótollúhoz, hogy a' Kurirt egy történetről tudósítsam, mely minden *Bukarestben* találkozó, nagyobb rélzént szomszéd Erdélyi Magyarokból 's Németekből álló Cs. Kir. hiv alatta-valóknak közönségesen különös betsü-letére szolgál, 's meg-érdemli, hogy követésnek okáért közönségesen ki hirdetessék. — Minekután-na e' ropant Világnak kegyes 's bölts Uralkodó-ja, a' Cs. Király' fegyverét oly sűrű győzedelmekkel meg-áldani kezdette, tartattatott itten a' köze-lebb múlt Auguszt. Hónapjának 25-dikén, a' Szászok' Templomában egy olyan ditsőlléges Isteni szolgál-at *Mantua* erőllégének szerentsés vizsfa-nyeré-séért, melyhez hasonló fényes 's pompás Isteni szolgálat annak épitetésétől fogva nem tartatott. Mert a' *Te Deum laudamusnak* 's azon Nationa-lis Éneknek: *Heil Deutschlands Kaiser! Heil!* el-éneklése alatt, olyan 12. Mózsár-Lövés esett, hogy azoknak iszszonyú harsogásától a' Templom' ablakjai repedeztek. Ezen a' pompás inneplésen kívül, az azután következő Sept. 1-ső napján adatatott az ugy neveztetett Csiszme, avagy Szohodekopiji volt híres Vajda Mavrojenitől épi-tetett Nyári palotában egy közönséges szabad

Bál, Feuerwerk, 's Illuminatio, a' hol ezek a' nevek: Vivant Franc. II-dus, Selim III-ius, Paul I-mus, Georg III-tius, Princ. Carolus, Gen. Suwarow, Kray, Nelson, Báró Thugut, Herbert: Princ. Moruzi, egynéhány száz lámpások által illumináltatván, paradiroztak. Ezen Bált nemcsak a' Hazabéli Nemesség, hanem a' Kösség is rendkívül való számmal meg-látogatta, 's tapsolva utánnunk, Cs. Kir. hiv Alatta-valói után éneklett; Heil Deutschlands Kayser! Heil! mint-hogy, azonközben hogy ez az ének Németh mesterséges Musikusok által musikáltatott, fokban ö közzülök azt, az ő Annyai Oláh 's Görög nyelvekre fordítva, kezekben tartották. A' Feuerwerknek el-tüzelése után kötél-táncz következett, a' holott egy Olosz Mestere ennek a' Mesterségnek Keko nevezetű, Feuerwerknek 's talpain meggyújtott Raketliknak közepette tánczolt kötelén 's dróton. Ennek el-végzésével az asztal egy hoszszú spallér alatt, a' kertben lévő szökő-kút mellett 260 talakkal külömbkülömbféle étkekkel meg-rakatatott, a' melynek közepén Mantua erősfégének papirosból 's Zuckerwerkéből való le-rajzolás látszatott, 's felette paradirozott egy fél-abronts formába font szöllő-Veszsző, melyen sok szöllő-gerezdek fügtek, 's rajta egy felöl kettős Sas Magyar, Tseh, Erdély, 's Austria' Tzimerével, más felöl pedig Sz. Lovas-Vitéz Sz. György, transparent állapotba állot sok lámpásoktól belsőképen meg-illuminálva. Az ide való Cs. Kir. Consul Urnak el-jövelekor, mozsárok ki-sütettek, valamint szinte a' Vivat ivásakor-is; 's a' Felséges Császárunk' egészségéért való ivásakor raketlik fel-felé szállottak az erősségből. Az asztal után egész fényes reggelig tánczoltak, 's ekkor ezen Öröm-napnak Szerző-oka, musikával egészen a' szállásáig haza-kisértetett, az holott az legtsudálkozásra méltóbb, hogy, neha ő fánta, 's tizombjában törött lábbal vagen, még-is majd

több mint egy óráig jaró földet gyalog a' tífzeséges vendégeinek Társaságába ment, 's kinek kinek a' maga tellyes meg-elégedését nyilvánosságá tette, a' ki hiv a' maga áldott Monarkájához 's kedves Hazájához, melyet azzal nyilatkoztak ki sokan, hogy viságokat hintettek az ő szállása'-garaditsára. Ezen inneplés mellet az itt lakó Cs. Kir. Tartományokból ide származott Zsidók Udvarlók voltak, 's oly belső szívbeli örömmel udvaroltak, hogy azután harmad nappal ők egy különös Bállal a' fzerzőnek Uriházába meg-tífzteltettek, 's az által egy még itt soha sem nyert Tífzteletnak részesei lettek."

Magyar Ország.

Nagy Váradról, Septembernek 30-ik napján: — „
„Érdemesnek itéltem az Magyar Kurirban azon Solennitást bé-iktattatni, hogy tegnapi napon egy Nagy Varadi Nem-egyesült Görög hiten lévő Nemes Ur, tsak most szerzett Szakadati Joizágában sok Pap és Nemes Uraknak, ugy maga valásán lévő N. Váradi érdemes polgároknak jelenlétekben, a' Frantziákon vett több rendbeli fzerentsés gyözedelmeiért az Fels. Auszriai Háznak, Te Deum laudamust tartatott, a' hol a' Körös völgyi Espereft Tífzt. Klintok Ur a' Templomba gyült vendégek és Oláh lakosoknak misét szolgált és predikált, melyben egyenesen arra tzélozott, hogy az halgatokat buzdittsa fel az ő Felsége eránt való Jobbágyi hivségre, a' ki a' kegyetlen dühös ellenséget meg gyözte, azomban a' népet serkentse fel az Ur Isten' imadására, hogy adjon továbbá is erőt Felséges Királyunknak a' vakmerő ellenség meg zabolázására. — Ezen Isteni tífztelest Pixmeister Burlin Ur Directiója alatt sok ágyú és puskák ropogása, ugy trombiták harsogása alatt, ment véghez. — Azután egy Oláh ki tsak ugyan az helység Elöljárója, az egészsz

helység nevében együgyűségéhez képpelt igen szépen elő adta azon örömeiket minnyájoknak, melyet ezen szerentsés győzedelmekért magokban éreznek, és mind ő Felségéhez, mind földes Urokhöz vonzó Jobbágyi hívségeket, ki nyilatkozta: — hasonlólú az ebéd alatt fok poharak üresedtek ki az ő Felsége és Felségeses uralkodó Ausztriai Ház egérségéért 's ferentsejéért, ágyúk puskák ropogása 's trombiták harsogása alatt.

„Ebéd után sátor alatt a' kies pásiton a' megvidúlt vendégek tántzba kerekedvén, ellvig tántzoltak, és az fel hevült Oláh lakosokat is, magok szokott módjok szerént meg tántzoltatták.

Makó Vásárhelyről. Ezen a' vidéken azzal tartják a' mi Öregeink (nem is ok nélkül) hogy a' mely esztendőben nagy árviz, sok mendörgés **vagyon**, akkor böv lesz az aratás, hanem az idén nem jól ütött ki ez a' tapasztalás, mert a' Körösről, a' Tiszáról, az itt fojó Marosról (melyek itt közelibe szakadnak egymásba) olyan **Lotsgónk** volt a' milyentől régtől fogva nem emlékeznek öregeink, úgy hogy miatta sok Házaink el is bújdofták a' fekete tenger felé. A' mendörgésből, menkö hullásból sem vólt fogyatkozás, mert itt nállunk a' Tornyyot, a' szomfzéd Városban H. M. Vásárhelyben is a' ráji tornyyot a' menkö meg ütötte, de meg nem gyújtotta; egy más szomfzéd faluban házakat, a' mezőségenn bagjákat égetett, és még is a' hol tavaly 10 annyit takartunk, most meg kellett velle elegendni, ha 4 annyit kapargathattunk, ebben is pedig oly rontásokat tettek a' gyakor szélveszek, hogy sok vólna ide le-irni. Közelébb 12 dik Sept. dél után 4 óra tájban olyan szélvész és zivatar támadott, mint egyfzer a' múlt esztendőben éppen ilyenkor tájban. Bé vóltunk fedve electrizált fellegekkel, meg-zavarodott levegővel, annyira,

hogy már szinte félni kellett, hogy ma bizonyosan Ilyés után vitetünk. — Borunk is az ideán nagyon mértékletellen terem, pedig nem nagy öröm, az a publikumnak, mikor a' Körös, Maros, és Tisza közt fekvő vidékek, Szentés, Makó, Vársárhely, s. a. t. kevés vermetek és hordokattöltenek, holott ezek a' bőv termésért régentén Kanahánnak nevezettek, hanem perse mióta itt is az emberek szaparodnak, nagy részént vége van már a' Kanahánnak. Mikor itt alkalmas és gyümölcsöző idő szolgál, 's az első minden héten kétszer esik akkor csak terem az egyszerű szántásban is kicsi kicsi, kivált ott a' hol még a' földnek 'sirja ki nints préselve. De ha csak egy hónapig ne essen, már akkor oda a' szántó vető reménysége, ne essen pedig valamivel tovább, már akkor senki semmit nem takar. A' szegény ember' marhája rakásra döglik, a' gazdasághasra esik (mert itt az ökor a' kints) maga pedig a' szegény ember (számossann vagynak pedig) a' ki száradt gyékény tövit is fel-ásogatja, Ez az igaz négy elztendőtől fogva nem történt, mert a' maga kára előre való vigyázásra szokta az embert tanítani, hanem, még is csak nem hadja el egézfiszen a' szegény ember a' bélelt, a' turós lépént ha nap számjával kereste is, e' lévén principiuma, 's vigasztalása: *Ej, ad az Isten.*

De másra térek, és örvendetesebb dolgot akarok közleni a' Kurirral, ha igaz. Igaz lesz pedig, mert szava hihető emberek után írom, a' kik szemmel látott Tanúk a' dologban.

Szenmiklosonn itt a' Maros' mellett, nem messze egy szomszéd faluban valamely szegény sorsú ember annyi aranyból, és drága kövekből álló kintset talált, mely leg alább 150 ezerre betsültetik, nevezetes a' többek között egy

drága kövekkel ki rakott arany kerest, mely tsak maga valami 12 ezerre betsültetik. — — Valyha mindenütt most adná ki földünk a' belé rejtett kintseket, hogy Felséges Urunknak terhes költségeit, gyözüdelmes seregeinknek szükségeit, egyszerre el-felejteté. Ekkor én az Uraknak örömömbé Stafétánn küldenék levelet, tsak annak hirül való adására, hogy szerentséssenn éljenek.

Jelentés.

Azon Jelentés, melyet a' Magyar, és Erdély Országí Siket Némák iránt, ujságinknak 26-ik darabjában bé-iktatunk, rendkivül való figyelme-tösségre buzdította az ide való Publikumot.

Nem tsak Hazankfiai; de ide valók közül is talalkoztak számossan, a' kik ezen Felséges vég-nek elő-mozdítására nevezetes ajánlásokat té-vén, azt a' kérdést tették: hol? és ki? fogja, az általok reá szánt pénzeket által venni?

Az egész fel nem áthat; mig a' Részek el nem készülnek. Szükség tehát előre meg tud-ni: valyon a' reménylett ajánlások, elégsége-sek e', a' jelentett igyekezetnek munkázb való vételére? E' szerint

Alázatossan kéretettik mind a' két Nemes Magyar Haza; méltoztassanak azok, a' kik, azon nagy tzelra valami segítséget szántak, mind be-tses neveiket; mind ajánlandó summaikat a' ma-gyar Kurirnak tudtára adni. E' meg lévén,

Az ajánlások, a' jelentető Úrnak azonnal tud-tára adodnak, 's a' szándék munkába vevődik. Leg hathatósabb mozdítást tennének a' Nemes Vármegyéknek titt, Vice Ispányai, és Fő Birái

hogy ha, ezen Tárgyat a' köz Gyűléseken előadni, és segéltetni méltóztatnának. Valóban!

Nem lehet érzékenység nélkül azokat a' szentsétlen Némákat említeni; a' kiknek szülei Magyar Országból, most is 13 könyörgő Leveleikkel, az ide való Fő Directióhoz folyamodván, néma gyermekeiknek ingyen való Fel-Válálását kérték; de meg nem nyerhették. Tudniillik

Az itt való Institutum, tsak 45. személyre terjed. Ezen számon felöl valók fizetés nélkül bé nem vévődhetnek. Így

A' tehetetlen néma, néma maradvánlelkére nézve is, néma lesz. Már nem érdemlik e' meg, a' két Hazában lévő sok Némák, az oly gondoskodást; a' mely által, ők, valóságos emberekké tétetődnek? A' Jadzó színeknek fel-alitattására, nevezetes áldozatok tétetődtek a' Nemes Vármegyék által:

Sok tüzi mesterségek, ezerekbe kerülnek, 's el-múlnak. A' Lovaknak nemesítésére, számtalan pénzek fordítatnak s. a. t. Hát tsak az ember maga maradna e' érdemetlen, ember Társának figyelmetességére?

Currens - levél.

Le-Irása : — Rende szerént bé szegedett két tanuló Inasok, a' kik Sz. Mihály havának 17-dik napján, reggel hat óra előtt minden ok nélkül *Landerer* Ur Cs. és K. privilegiatus könyv-nyomatató műhelyébül el szöktek.

I-ső *Pósa Sándor*, Szent Király-szabadjában, Nemes Veszprém Vármegye helységében született Reformatus vallásu, 19 elztendős: nagyságára

nézve 5 lábnaál valamivel magassabb, vékony termetű, barna színű, fekete ölfzvé kötött hajú, szelid tekintetű, szól csak magyarul, Deakul és kevésbé Németül. — Az elszökés idejénor következendő ruhája volt, tudni illik: buza virág színű fekete sinoros nadrágja, és tiz nija, sötét-kék kurta Réklie, és Lájblija közönséges, vastag kerekded kalapja, és veres tserefz ye színű Salonnal bélelt igen kopott köpönyegje.

2-ik *Bodrogky János*, Zemplén Varmegyében Bodrog-keresztúri helységből származandó, Catholicus Görög hiten lévő, 14 elztendős, nem épen 4 lábni magasságú keskeny, es gyenge termetű, barna és kevésbé himlöhelyes képű, üstöketlen kötött fekete hajú, komor-tekéntetű. Jól beszél magyarul, és közép szerént németül. A' szökevénynek ruházatja következendő: szürke színű nadrága, és lájblija, fekete tizmája, szürke barát színű Bárány bőrrel bélelt kurta réklie, három szegeletű kalapja, és szürke újjas köpönyegje.

Mivel pedig mind a' két fent említett tanuló inások meg tiltott, és büntetésre méltó el-távozásokon kívül, ez által a' házban meg esett nevezetes lopások miatt fölötte nagygyanúban tartatnak, azon véget T. N. Vármegyék, N. Királyi városok, és más egyéb Biróságok, illendöképen kérettetnek, hogy ezekhez vigyázó szemmel viselteszenek, és mihelyt hatalmuk alá jutándanak, ide szolgáltassák. E' miátt tött költségek — mindjárt vizsza fizettetik.

*Pósonyban Sz. Mihály Havának
19. napján 1799 Ki adatott a' Pósonyi Szabad Királyi Városnak
Magistrátussától.*